

Quando il padrone non c'è

Od. XVII 290-323

ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·	290
ἂν δὲ κύων κεφαλὴν τε καὶ οὖατα κείμενος ἔσχεν, Ἄργος, Ὀδυσσεύς τε ταλασίφρονος, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο, πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν ᾤχετο. τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες	295
αἴγας ἐπ' ἀγροτέρας ἠδὲ πρόκας ἠδὲ λαγούους· δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος ἀποιχομένοιο ἄνακτος ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἣ οἱ προπάροιθε θυράων ἡμιόνων τε βοῶν τε ἄλλισ κέχυτ', ὄφρ' ἂν ἄγοιεν δμῶες Ὀδυσσεύς τε μέγας κοπρίσσοντες·	300
ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος ἐνίπλειος κυνοραιστέων. δὴ τότε γ', ὥς ἐνόησεν Ὀδυσσεύς ἐγγὺς ἐόντα, οὐρῆ μὲν ῥ' ὃ γ' ἔσηνε καὶ οὖατα κάββαλεν ἄμφω, ἄσπον δ' οὐκέτ' ἔπειτα δυνήσατο οἴοι ἄνακτος ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ, ῥεῖα λαθὼν Εὐμαιον, ἄφαρ δ' ἐρεεῖνέτο μύθῳ·	305
“Εὐμαι', ἣ μάλα θαῦμα κύων ὄδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ. καλὸς μὲν δέμας ἐστίν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα, ἣ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θεεῖν ἐπὶ εἶδει τῷδε, ἣ αὐτῶς οἴοί τε τραπεζῆες κύνας ἀνδρῶν γίνοντ', ἀγλαΐης δ' ἔνεκεν κομέουσιν ἄνακτες”.	310
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα· “καὶ λίην ἀνδρὸς γε κύων ὄδε τῆλε θανόντος εἰ τοιόσδ' εἴη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ ἔργα, οἴόν μιν Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς, αἰψὰ κε θηήσαιο ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκὴν.	315
οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης κνώδαλον, ὅττι δίοιτο· καὶ ἴχνεσι γὰρ περιήδη. νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης ᾔλετο, τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσι. δμῶες δ', εὐτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,	320
οὐκέτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι· ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς ἀνέρος, εὐτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἥμαρ ἔλῃσιν”.	